

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 111

Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması ile Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/526)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/526 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.4
- Gerekçesi	.4
• Dışişleri Komisyonu Raporu	.6
• Tasarı Metni	.8
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	.8
• Anlaşmanın Madde Gerekçeleri	.9
• Protokolün Madde Gerekçeleri	.23
• Anlaşma Metni	.25
• Protokol Metni	.47

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

16/11/2011

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-426/3652

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 3/11/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması ile Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişkide gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/526)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" 16 Nisan 1985 tarihinde imzalanmıştır. Anlaşma'nın imzalandığı tarihten günümüze kadar geçen süre içinde gerek iki ülkenin vergi mevzuatında gerekse güncel ekonomik gelişmeler doğrultusunda anlaşma politikalarında değişiklikler olmuştur. Ayrıca, uluslararası Anlaşma modellerinden biri olan "OECD Model Vergi Anlaşması" da yıllar itibarıyla güncelleştirilmiştir. Bütün bu gelişmeler çerçevesinde Almanya Anlaşması'nın revize edilmesi ihtiyacı doğmuştur.

Diğer taraftan, Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında Anlaşma'nın revize edilmesine yönelik müzakereler sürmekte iken, mevcut Anlaşma Almanya tarafınca 21 Temmuz 2009 tarihinde feshedilmiştir. Bilahare devam eden müzakereler sonrasında Anlaşma metni üzerinde mutabakat sağlanmış olup, revize edilen Anlaşma 19 Eylül 2011 tarihinde Berlin'de imzalanmıştır. Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte Anlaşma hükümleri 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren hüküm ifade edecek olup, fesih edilen Anlaşma ile revize edilen Anlaşma arasında oluşan zaman boşluğu bu şekilde giderilmiş olmaktadır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergileme hakkı, gelir unsurları itibariyle ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaştırılmaktadır. Böylece, Akit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mukimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılırlarına çıkacak vergi ile ilgili her türlü mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

19 Aralık 2011

Esas No: 1/526

Karar No: 110

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 16/11/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 23/11/2011 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması ile Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 19/12/2011 tarihli 14 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşmanın, Türkiye veya Almanya'da mukim olan kişilerin aynı gelir üzerinden iki ülkede birden vergilendirilmesinin önlenmesi ve iki ülke vergi idareleri arasında bilgi değişiminin yapılabilmesi amacıyla 19 Eylül 2011 tarihinde imzalandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde,

- 16 Nisan 1985 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması"nın 31/12/2010 tarihinden sonra hüküm doğuracak şekilde 21 Temmuz 2009 tarihinde feshedildiği,

- Onay sürecinin tamamlanmasından sonra görüşülmekte olan Anlaşmanın 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren hüküm ifade edeceği, böylece, 31/12/2010 tarihinden sonra hükümleri yürürlükten kalkmış önceki Anlaşma ile görüşülmekte olan Anlaşmanın onay sürecinin tamamlanmasına kadar geçecek süredeki mevzuat boşluğunun ortadan kaldırılmış olacağı,

- Görüşülmekte olan Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin önlenmesinin amaçlandığı ve bu amacı sağlamak üzere vergileme hakkının gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak devletlerden birine bırakıldığı veya bunun mümkün olmaması durumunda iki devlet arasında paylaştırılacağı, böylece, taraf ülkelerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer devlet mukimlerinin, o devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunacağı,

- Feshedilen Anlaşma ile görüşülmekte olan Anlaşma hükümleri arasındaki esaslı farklılıklardan birinin emekli kazançlarının vergilendirilmesine ilişkin olduğu, bu bağlamda, Türk ve Alman vergi sistemlerinin emekli kazançlarına yönelik uyguladığı farklı istisnalar sebebiyle önceki Anlaşma uyarınca geçmişte emekli kazançlarının her iki ülkede de vergilendirilemediği ve Almanya'nın esasen bu sebeple önceki Anlaşmayı feshettiği, görüşülmekte olan Anlaşmanın 18 inci maddesinde ise emekli kazançlarının, yıllık 10.000 Avro'yu aşması kaydıyla, en fazla yüzde 10 oranında vergilendirilebileceğinin hüküm altına alındığı,

- Görüşülmekte olan Anlaşmanın iki ülke arasındaki bilgi değişimine ilişkin hükümlerinin OECD standartlarına uygun olduğu ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Muhammed Çetin</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Faruk Loğoğlu</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Emrullah İşler</i>
Adana	Aksaray	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Mehmet Muş</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Oktay Ekşi</i>	<i>Rıfat Sait</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>İdris Bal</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Akif Çağatay Kılıç</i>
Kütahya	Mersin	Samsun
(Bu raporun özel sözcüsü)		
	Üye	
	<i>Nazmi Gür</i>	
	Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEME ANLAŞMASI İLE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 19 Eylül 2011 tarihinde Berlin’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması” ile eki Protokol’ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEME ANLAŞMASI İLE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bülent Arınç

Başbakan V.

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı V.

M. M. Eker

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

E. Bayraktar

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı V.

C. Yılmaz

Adalet Bakanı V.

Ö. Dinçer

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı V.

F. Çelik

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE
ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEME
ANLAŞMASI'NIN
MADDE GEREKÇELERİ**

MADDE GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması" 31 madde ve Protokol'den meydana gelmiştir. Anlaşma maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Kapsanan Kişiler

Madde 1- 1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Akit Devletlerden (Türkiye ve Almanya) birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Kapsanan Vergiler

Madde 2- Bu madde, Anlaşma'nın kapsadığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşma'nın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Akit Devlet, eyalet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşma'nın Akit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Türkiye'de gelir vergisi ve kurumlar vergisi; Almanya'da ise gelir vergisi, kurumlar vergisi, ticaret vergisi ve bunların üzerinden alınan ek vergilerden ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşma'nın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca Akit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili vergi mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Genel Tanımlar

Madde 3- Bu maddede, Anlaşma'da kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla "Türkiye", "Almanya", "bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet", "kişi", "şirket", "kanuni ana merkez", "bir Akit Devlet teşebbüsü" ve "diğer Akit Devlet teşebbüsü", "uluslararası trafik", "vatandaş" ve "yetkili makam" terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşma'da tanımlanmamış terimlerin, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşma'da boşluk kalmaması sağlanmıştır.

Mukim

Madde 4- Akit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşma'nın birçok maddesinde doğrudan doğruya "mukim" kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Akit Devletlerin, eyalet ve politik alt bölüm veya mahalli idaresi de dahil olmak üzere, iç mevzuatları gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergiye tabi olan kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuza tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkra, gerçek kişilerin 1 inci fıkra, belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkra, ise, gerçek kişi dışındaki bir kişinin 1 inci fıkra, belirtilen kriterler nedeniyle her iki Akit Devletin de mukimi olması halinde, hangi Devletin mukimi kabul edileceğinin Akit Devletlerin yetkili makamlarınca karşılıklı anlaşma ile belirleneceği; anlaşmaya varılamaması halinde ise bu kişinin anlaşmanın sağlayacağı menfaatlardan yararlanma bakımından her iki Devletin de mukimi kabul edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

İşyeri

Madde 5- İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşma'nın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkra, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkra, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yerdir.

3 üncü fıkra, altı aydan fazla devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlara ilişkin gözetim faaliyetlerinin; ayrıca, bir teşebbüs tarafından, çalışanları veya teşebbüs tarafından bu amaçla görevlendirilen diğer personel aracılığıyla bir Akit Devlette ifa edilen ve herhangi bir 12 aylık dönemde toplam altı ayı aşan bir süre veya sürelerde devam eden aynı veya bağlı proje için, danışmanlık hizmetleri de dahil, hizmet tedariklerinin bir işyeri oluşturacağı belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, ilk üç fıkra hükümlerine bakılmaksızın, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkra göre, ilk iki fıkra hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, bir kişi, 6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında, bir Akit Devlette diğer Akit Devlet teşebbüsü adına hareket eder ve o teşebbüs adına sözleşme akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa, bu kişinin faaliyetleri, 4 üncü fıkrada bahsedilen ve anılan fıkra hükümlerine göre işe ilişkin sabit bir yer aracılığıyla yürütüldüğünde, bu sabit yere işyeri mahiyeti kazandırmayan faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, ilk bahsedilen Akit Devlette söz konusu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla, bir iş yerine sahip kabul edilecektir.

Anlaşma'da işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkan tanıyan daimi temsilciliğe ilişkin hükümleri Anlaşma'ya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkrada, bir teşebbüsün bir Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacağı belirtilmektedir.

7 nci fıkrada ise, iki ayrı Akit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesi halinde, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

Madde 6- Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen geliri (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, öncelikle gayrimenkulün bulunduğu Akit Devlete verilmektedir.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Ticari Kazançlar

Madde 7- Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir. Ancak, faaliyetin diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve

benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, söz konusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyerinin kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal veya ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra ise, kazancın, Anlaşma'nın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde, ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Deniz ve Hava Taşımacılığı

Madde 8- 1 inci fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden diğer Akit Devlette elde ettiği kazançların, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiye tabi tutulmayacak; vergileme taşımacılık teşebbüsünün mukim olduğu devlette yapılacaktır.

2 nci fıkra, 1 inci fıkra benimsenen prensibin, bir ortaklığa (pool), bir ortak girişime veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Bağımlı Teşebbüsler

Madde 9- Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 12 ve 13 üncü maddelerinde düzenlenen örtülü sermaye ve transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Akit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Akit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkra düzenlenmiştir.

Temettüler

Madde 10- 1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirinin esas itibarıyla temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkra, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Ancak, diğer Akit Devlet mukimine ödenen temettü üzerinden kaynak Devlette alınacak vergi, temettünün gerçek lehdarı, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az % 25'ini elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise gayrisafi temettü tutarının % 5'ini; diğer tüm durumlarda gayrisafi temettü tutarının % 15'ini aşmayacaktır.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı; bu durumda, olayına göre ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

5 inci fıkrada ise, bir Akit Devlette kazanç veya gelir elde eden ve diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı temettüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan bu Akit Devletin herhangi bir vergi alamayacağı öngörülmektedir. Böylece kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak bu durumda kar payı elde eden kişilere doğru bir genişlemeye müsaade edilmemektedir. Fıkra da ayrıca, temettünün kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin elde edildiği Devletteki işyeri veya sabit yer ile elde ediş olayı arasında önemli bir bağ bulunması hallerinin kaynak Devlette vergilendirmeme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

Faiz

Madde 11- 1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkrada, faizin gerçek lehdarının diğer Akit Devletin bir mukimi olması halinde, faizin doğduğu Akit Devlete faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami % 10 oranında vergi alma hakkı vermektedir.

3 üncü fıkraya göre, 2 nci fıkra hükmüne bakılmaksızın, bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin Hükümetine veya Merkez Bankası'na ödenen faiz ilk bahsedilen Devlette vergiden istisna edilecektir. Benzer şekilde, Türkiye'de doğan ve ihracat veya doğrudan yabancı yatırım açısından Almanya Federal Cumhuriyeti tarafından garanti edilen bir borç kapsamında veya Kreditanstalt für Wiederaufbau veya DEG - Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft mbH'a ödenen faizlerin Türk vergisinden ve Almanya'da doğan ve Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ye ödenen faizlerin ise Alman vergisinden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkrada, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkrada, bir Akit Devletin mukimi olan faizin gerçek lehdarı tarafından, diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunulması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, söz konusu faizin bu maddenin 1 ila 3 üncü fıkra hükümleri çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirileceği öngörülmektedir.

6 ncı fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Akit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, faizin, ödemeyi yapan kişinin mukim olduğu Akit Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Ancak, faiz ödeyen kişinin mukim olsun ya da olmasın bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere

sahip olması ve faizin bu işyeri veya sabit yerden kaynaklanması durumunda söz konusu faizin bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7 nci fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyen kişi ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkisinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşma'nın diğer hükümleri de dikkate alınarak Akit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Gayrimaddi Hak Bedelleri

Madde 12- 1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarına ait bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek kazançlarına ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda ise, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

Sermaye Değer Artış Kazançları

Madde 13- 1 inci fıkra, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkra, bir Akit Devlet mukimince, değerinin yüzde ellisinden fazlası, doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlığı temsil eden hisse senetleri ve benzeri hakların elden çıkarılmasından sağlanan kazançların, bu diğer Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkra, uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçaklar ile bunların işletilmesi ile ilgili menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca gemi veya uçakları işleten teşebbüsün mukim bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci fıkrada, önceki fıkrada sayılanlar dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançları vergilendirme hakkının sadece elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlete ait olduğu; ancak, diğer Akit Devlette elde edilen sermaye değer artış kazançlarının, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, bu diğer Akit Devlette vergilendirileceği belirtilmektedir.

Serbest Meslek Faaliyetleri

Madde 14- Maddenin 1 inci fıkrasında, serbest meslek kazançlarının, kazancı elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Bununla beraber bir Akit Devlet mukimi olan bir gerçek kişinin diğer Akit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak veya bu diğer Akit Devlette 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha uzun bir süre bulunarak serbest meslek faaliyeti icra etmesi durumunda, bu faaliyetlerden elde edilen kazançların, kaynak Devlette de vergilendirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

2 nci fıkrada ise, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

Bağımlı Kişisel Faaliyetler

Madde 15- 1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Akit Devlet mukimince elde edilen ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak söz konusu kural, bu Anlaşma'nın 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğretmenler ve öğrenciler 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Akit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da söz konusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada, bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelirin, teşebbüsün mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükmü öngörülmektedir.

Yöneticilere Yapılan Ödemeler

Madde 16- Maddede, bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Sanatçı ve Sporcular

Madde 17- 1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların iştirak konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Akit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Akit Devlette vergilendirilebileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, ticari kazançlar, serbest meslek faaliyetleri ve bağımlı faaliyetleri düzenleyen 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup sanatçı ve sporcuların iştirak konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendisi adına değil de bir başkası adına tahakkuk etmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Akit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşma'nın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkra ise, sanatçı ve sporcular tarafından bir Akit Devlette icra edilen faaliyetler dolayısıyla elde edilen gelirlerin, bu Devlette yapılan ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde, diğer Devletin, bir eyaletinin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından veya bu Diğer Devlette yardım kuruluşu olarak kabul edilen bir organizasyon tarafından finanse edilmesi durumunda, sanatçı ve sporcunun mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Emekli Maaşları

Madde 18- 1 inci fıkra, 19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerini saklı tutarak, geçmiş çalışmalar karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemelerin veya düzenli ödemelerin bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükmünü öngörmektedir.

2 inci fıkra, 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, kanunla kurulmuş olan sosyal sigorta kurumlarından ödenenler dahil olmak üzere, emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler veya düzenli ödemelerin, aynı zamanda bu ödemelerin doğduğu Akit Devlette ve o Devletin mevzuatı uyarınca da vergilendirilebileceği; ancak, emeklilik indirimleri dahil yıllık 10.000 Euro'yu bulan ödemelerin bu Devlette vergiden istisna edileceği hüküm altına alınmıştır. Bu ödemelerin 10.000 Euro'yu aşması durumunda ise, yalnızca aşan kısmın vergiye tabi olacağı ve bu şekilde alınacak verginin gayrisafi tutarın %10'unu aşmayacağı belirtilmiştir.

3 üncü fıkra "düzenli ödeme" teriminin tanımını yapmaktadır.

Kamu Hizmeti

Madde 19- 1 inci fıkra, bir Akit Devlete, eyaletine, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, eyalet, politik alt bölüm veya mahalli idare tarafından ödenen ve emekli maaşı dışında kalan maaş, ücret ve diğer benzeri ödemelerin yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, hizmet diğer Devlette ifa edildiğinde gerçek kişinin aynı zamanda bu Devletin vatandaşı olması veya yalnızca bu hizmeti sunmak için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması şartıyla elde edilen gelirler yalnızca gerçek kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir.

2 nci fıkra, bir Akit Devlete, eyaletine, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, eyalet, politik alt bölüm veya mahalli idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşlarının bu Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Ancak, gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde söz konusu emekli maaşı, yalnızca bu kişinin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada ise, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

Öğretmenler ve Öğrenciler

Madde 20- 1 inci fıkra, bir Akit Devletin vatandaşı olan öğrenciler ve stajyerlerin yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulundukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırları belirlenmektedir. Buna göre, öğrenci ve stajyerler, geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak üzere, bulundukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla, öğrenim gördükleri veya mesleki eğitim amacıyla bulundukları Akit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkra, bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde ilk bahsedilen Akit Devletin mukimi durumunda olan öğretmen veya araştırmacının, diğer Akit Devlette iki yılı aşmayan süre öğretim, konferans veya araştırma yapmak amacıyla bulunması nedeniyle, bulundukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla, diğer Akit Devlette vergilendirilemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Diğer Gelirler

Madde 21- 1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, Anlaşma'nın bundan önceki maddelerinde açıkça kavranmayan gelir unsurlarının, yalnızca bu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkra ise, 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan söz konusu gelirin lehdarı, diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu gelire 1 inci fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı; bu durumda, olayına göre ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

Madde 22- Madde çifte vergilendirmenin önlenmesi ile ilgilidir.

1 inci fıkra, Türkiye'de mukim olanların bu Anlaşma hükümleri uyarınca Almanya'da vergi ödemeleri durumunda, ödenmiş olan bu verginin Türkiye'de mahsup edileceğini hükme bağlamaktadır.

2 nci fıkra, Almanya mukimleri için çifte vergilendirmenin ne şekilde önleneceği öngörülmektedir.

Ayrım Yapılmaması

Madde 23- Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devletin vatandaşlarının, diğer Akit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacağı öngörülmektedir. Aynı hüküm, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2 nci fıkrada, bir Akit Devletin mukimi olan vatansız kişilerin, her iki Akit Devlette de, ilgili Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacağı belirtilmektedir. Ancak, Akit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsi indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Akit Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün vergi matrahı belirlenirken diğer Akit Devlet mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemelerin, ilk bahsedilen Devletin mukimine ödenmiş gibi gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

5 inci fıkrada, ayırım yapmama prensibinin, bir Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen ya da tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmiştir.

Karşılıklı Anlaşma Usulü

Madde 24- Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen çözüm yollarıyla bağlı kalmaksızın, mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilecektir. Ancak bu kişi, durumunun 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun olması halinde vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamlarına başvuruda bulunacaktır. Söz konusu müracaatın, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılması gerekmektedir.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam itirazı haklı bulur ve sorunu kendi çözemezse, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir. Anlaşmaya varılan her husus, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen zaman aşımı sürelerine bakılmaksızın uygulanacaktır.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşma'nın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü ve Anlaşma'da ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Bilgi Değişimi

Madde 25- Anlaşma'nın uygulanabilmesi için, iki Akit Devletin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Maddede, Akit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

1 inci fıkrada, bilgi değişiminin kapsamı genişletilmiştir. Anlaşma'ya aykırı olmadığı sürece, Anlaşma hükümlerinin ya da Akit Devletlerin vergiye ilişkin iç mevzuatlarının doğru şekilde uygulanmasıyla ilgili olduğu öngörülen bilgilerin mümkün olan en kapsamlı şekilde değişiminin yapılması öngörülmüştür. Bilgi değişimi, yalnızca Anlaşma'da kapsanan kişi ve vergilerle sınırlı olmayıp, Anlaşma'da yer almayan vergiler ve her iki devlette de mukim olmayanlar için de söz konusu olabilmektedir.

2 nci fıkra hükmü gereğince, bilgi değişimi yoluyla alınan her türlü bilginin, Akit Devletlerin iç mevzuatına göre elde edilen bilgi ile aynı şekilde gizli tutulması gerekmektedir. Bu bilgiler yalnızca bu Anlaşma'da belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilatına veya cebri icra ya da davasına veya bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) veya bunları denetlemekle görevli olan kişilere verilebilecektir. Bu kişiler veya makamlar bu bilgileri, yalnızca söz konusu amaçlar doğrultusunda kullanabilecekler, mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabileceklerdir.

3 üncü fıkrada, bilgi sağlayan devletin lehine bazı sınırlamalar getirilmiştir. Buna göre; bilgi sağlayan devlet ulusal yasalarına veya idari işlemlerine uymayacak idari önlemler alma, kendi kanunlarına göre elde etme imkânı bulunmayan bilgiyi elde etme veya verme, ticari, sınai veya mesleki sırrı veya ticari bir işlemi ifşa eden bir bilgiyi sağlama yükümlülüğü altında bulunmamaktadır. Ayrıca, talep edilen bilginin açıklanması kamu düzenine aykırı ise, bilgi sağlayan devlet bilgi değişimi talebini geri çevirebilecektir.

4 üncü fıkra hükmü gereğince, devletler, kendi ülkesel vergi uygulamaları için gerekli olmasa da talep edilen bilgiyi sağlamak için gereken bütün önlemleri almak durumundadır. Bir bilgi talebi, 3 üncü fıkrada sayılan nedenler dışında, yalnızca o bilginin temini ve sağlanmasında ulusal çıkar bulunmadığı gerekçesi ile geri çevrilemeyecektir.

5 inci fıkrada, banka sırrı ve müşteri sırrı çerçevesinde bilgi değişiminin engellenmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Buna göre, bir bilgi talebinin, bilginin bir banka, finans kurumu, temsilci veya bir acente ya da yediemin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin sermaye payları ile ilgili olması nedeniyle reddedilmesi mümkün değildir.

Vergilerin Tahsilâtında Yardımlaşma

Madde 26- Maddenin 1 inci fıkrasında, Akit Devletlerin, alacaklarının tahsilâtında birbirlerine yardım edecekleri, bu yardımın 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı olmayacağı ve Akit Devletlerin yetkili makamlarının, bu maddenin uygulama biçimini karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyebilecekleri hükme bağlanmaktadır.

2 nci fıkra, "alacak" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, bir Akit Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebildiği ve borçlunun bu Devletin mevzuatı uyarınca alacağın tahsilâtını engelleyemediği durumda söz konusu alacağın, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine diğer Akit Devletin yetkili makamınca bu diğer Devletin kendi alacağıymış gibi tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkrada, bir Akit Devletin kendi mevzuatı uyarınca tahsilâtını sağlamak için koruma tedbirleri alabileceği bir alacağının, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine koruma önlemleri almak amacıyla diğer Akit Devletin yetkili makamınca kabul edileceği ve bu diğer Devletin, bu tür tedbirlerin uygulandığı sırada, alacağın ilk bahsedilen Devlette icra yoluyla alınmayacağı veya borçlunun tahsilâtı önleme hakkının bulunduğu durumlarda bile, kendi mevzuatı hükümleri uyarınca, bu alacağa kendi alacağıymış gibi koruma tedbirleri uygulayacağı öngörülmektedir.

5 inci fıkrada, 3 üncü ve 4 üncü fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bu fıkraların amaçları yönünden bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacağın, bu Devlette zamanasımına tabi olmayacağı veya niteliği gereği bu Devletin mevzuatı uyarınca bu alacağa herhangi bir öncelik tanınmayacağı öngörülmektedir.

6 ncı fıkrada, bir Akit Devlet alacağının varlığı, geçerliliği veya tutarıyla ilgili davaların, diğer Akit Devletin mahkemeleri veya idari kuruluşlarına getirilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

7 nci fıkraya göre, bir Akit Devletin, diğer Akit Devletten Anlaşma'nın 3 üncü ve 4 üncü fıkraları uyarınca bir talepte bulunmasından sonra ve tahsilâtın başvuru sahibi ülkeye gönderilmesinden önce, alacağın 3 üncü ve 4 üncü fıkralarda belirtilen nitelikleri kaybetmesi durumunda, tahsilâtı yapması veya koruma tedbiri alması talep edilen Devlet, durumdan haber edilecek ve talep askıya alınacak veya geri çekilecektir.

8 inci fıkrada, bu madde hükümlerinin bir Akit Devleti, kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına ve kamu düzenine aykırı önlemler alma, diğer Akit Devletin, kendi mevzuatı ve idari uygulamaları gereğince tahsilât ve korumaya ilişkin gerekli önlemlerin tümünü almaması durumunda ve bu Devletin idari külfetinin, diğer Akit Devletin elde edeceği faydadan açık bir şekilde fazla olduğu durumlarda yardım sağlama yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamayacağı öngörülmektedir.

Kaynakta Vergileme Usulüne İlişkin Kurallar

Madde 27- Maddenin 1 inci fıkrasında, Akit Devletlerden birinde diğer Akit Devletin mukimi olan bir kişi tarafından elde edilen temettü, faiz, gayrimaddi hak bedeli veya diğer gelir unsurları üzerinden alınan vergilerin kaynakta kesinti suretiyle alınması durumunda, ilk bahsedilen Devletin kaynakta kesinti uygulamasını kendi iç mevzuatındaki orandan yapma hakkının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği; kaynakta kesilen verginin bu Anlaşma uyarınca indirilmesi veya hiç alınmaması durumunda ise, mükellefin başvurusu üzerine bu verginin iade edileceği hükme bağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, iade başvurularının temettü, faiz, gayrimaddi hak bedeli veya diğer gelir unsurları üzerinden verginin kaynakta kesildiği takvim yılını takip eden dördüncü yılın sonuna kadar yapılması öngörülmektedir.

3 üncü fıkraya göre, 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, Akit Devletlerden her biri bu Anlaşma uyarınca kaynak Devlette vergiye tabi olmayan veya yalnızca indirimli vergiye tabi olan gelir ödemeleri ile ilgili olarak, vergi kesintisinin hiç yapılmaması veya yalnızca ilgili maddede belirtilen oran üzerinden yapılmasına ilişkin usulleri belirleyebileceklerdir.

4 üncü fıkra ise, yetkili makamların, karşılıklı anlaşma yoluyla bu madde hükümlerini uygulayabileceklerini ve gerektiği takdirde bu Anlaşma uyarınca sağlanan vergi indirimleri veya istisnalarının uygulanmasına ilişkin diğer usulleri belirleyebileceklerini hükme bağlamaktadır.

Diplomatik Temsilciler ve Konsolosluk Memurları

Madde 28- Maddede, diplomatik temsilciler ve konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları mali ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

Protokol

Madde 29- Maddede, ekte yer alan Protokol'ün bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturacağı hüküm altına alınmıştır.

Yürürlüğe Girme

Madde 30- 1 inci fıkrada, Anlaşma'nın onaylanmasının ardından onay belgelerinin teati edileceği belirtilmektedir.

2 nci fıkrada ise, Anlaşma'nın onay belgelerinin teati edildiği gün yürürlüğe gireceği ve Almanya yönünden, kaynakta kesilen vergiler için, 2011 yılı Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen tutarlar bakımından; diğer vergiler için, 2011 yılı Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan dönemlerde alınan vergiler bakımından; 25 inci madde kapsamındaki bilgi değişimi bakımından ve 26 ncı madde kapsamındaki vergilerin tahsilâtında yardımlaşma bakımından 2011 yılı Ocak ayının birinci gününden itibaren; Türkiye yönünden ise, 2011 yılı Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için ve 25 inci madde kapsamındaki bilgi değişimi bakımından ve 26 ncı madde kapsamındaki vergilerin tahsilâtında yardımlaşma bakımından 2011 yılı Ocak ayının birinci gününden itibaren hüküm ifade edeceği öngörülmektedir.

Yürürlükten Kalkma

Madde 31- Maddede, Anlaşma'nın sınırsız bir süre yürürlükte kalacağını ancak feshedilebileceğini belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinin hangi vergiler ve vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini belirlemektedir.

PROTOKOL MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

Anlaşma'nın bir bölümünü oluşturan ve Anlaşma maddelerinin sonunda yer alan Protokol 10 fıkradan ibarettir.

1. 4 üncü maddenin 3 üncü fıkrasına ilişkin olarak

Fıkra, gerçek kişi dışındaki bir kişinin mukimlik durumunun belirlenmesinde, Akit Devletlerin yetkili makamlarının teşebbüsün fiilen yönetildiği ve kontrol edildiği yeri veya teşebbüsün yönetiminde etkin olan önemli politikaların üst düzeyde karara bağlandığı yeri öncelikli kriter olarak benimseyecekleri öngörülmektedir.

2. 7 ve 14 üncü maddelere ilişkin olarak

Fıkra, bilimsel, jeolojik ya da teknik nitelikteki çalışmalar veya araştırmalar dahil olmak üzere teknik hizmetler veya ozalit çizimler dahil olmak üzere mühendislik mukaveleleri veya danışmanlık ya da denetim hizmetleri karşılığında alınan ödemelerin, Anlaşma'nın 7 nci veya 14 üncü maddesi hükümlerinin uygulanacağı ödemeler olarak kabul edileceği; ayrıca, 7 nci maddenin, bir ortaklığa katılımdan elde edilen gelire ve bir ortağın ortaklık hizmetindeki faaliyetlerinden ve borç verme ya da varlıklar karşılığında ortaklıktan elde ettiği gelirlere uygulanacağı belirtilmektedir.

3. 10 ve 11 inci maddelere ilişkin olarak

Fıkra, Anlaşma'nın 10 ve 11 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, temettü ve faizlerin; eğer bu gelirler, komanditer ortağın bu sıfatla kâra katılımından elde ettiği gelir de dahil olmak üzere, kâra katılım hakkı taşıyan haklardan veya alacaklardan veya borçlunun kârıyla bağlantılı faizli bir borçtan veya Almanya vergi mevzuatı kapsamında kâr paylı tahvillerden elde ediliyor ise ve bu gelirlerin, borçlunun kazançlarının belirlenmesinde indirilebilir olması koşuluyla elde edildikleri Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

4. 11 inci maddenin 4 üncü fıkrasına ilişkin olarak

Fıkra, 11 inci maddenin 4 üncü fıkrasında bahsedilen gecikme cezalarının, (gecikme) faiz oranının emsal faiz oranından düşük olması veya gecikme cezalarının emsal gecikme cezalarından yüksek olması durumunda, faiz olarak değerlendirileceği hüküm altına alınmaktadır.

5. 13 üncü maddenin 5 inci fıkrasına ilişkin olarak

Fıkra, 13 üncü maddenin 5 inci fıkrasının, Akit Devletlerden birinin tanınmış menkul kıymetler borsasında işlem gören şirketlerin hisselerinin elden çıkarılmasından veya bir şirketin yeniden yapılanması sürecinde hisselerin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar için uygulanmayacağı öngörülmektedir.

6. 15 inci maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak

Fıkra, “hizmet erbabı” olarak adlandırılan bir Akit Devlet mukimine, diğer Akit Devlette ifa ettiği hizmetler dolayısıyla diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya onun adına yapılan ödemelere; hizmet erbabınca gerçekleştirilen bu hizmetlerin, doğrudan ya da dolaylı olarak denetimini yapan, yöneten veya kontrol eden işveren dışındaki bir kişi için yerine getirilmesi ve işverenin, hizmet erbabının işiyle ilgili olarak doğacak sonuçların sorumluluk veya riskini üstlenmemesi durumlarında 15 inci maddenin 2 nci fıkrası hükümlerinin uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

7. 24 üncü maddeye ilişkin olarak

Fıkra, 24 üncü maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak, Türkiye yönünden mükellefin, karşılıklı anlaşma sonucunun vergi idaresi tarafından kendisine bildirilmesinden sonraki 1 yıllık süre içerisinde, söz konusu karşılıklı anlaşmadan kaynaklanan iadeyi talep etmek zorunda olduğu belirtilmektedir.

8. 25 inci maddeye ilişkin olarak

Fıkra, iç mevzuata uygun olarak kişisel bilgilerin bu Anlaşma uyarınca değişime tabi tutulması halinde, her bir Akit Devlette yürürlükte olan yasal hükümler saklı kalmak üzere, uygulanacak ilave hükümler öngörülmektedir.

9. 27 nci maddeye ilişkin olarak

Fıkra, gelir unsurlarının olduğu Akit Devletin, diğer Akit Devletteki mukimliğe ilişkin olarak yetkili makamca düzenlenmiş bir belge isteyebileceği; her iki Akit Devletin yetkili makamlarının, bu Anlaşma’nın yürürlüğe girmesinden sonra mukimlik belgesine ilişkin ortak bir form düzenleyecekleri hükme bağlanmıştır.

10. Protokol’ün bu fıkrasında, bu Anlaşma’nın, bir Akit Devletin vergiden kaçınma veya vergi kaçakçılığına engel olmaya ilişkin kendi iç mevzuatındaki yasal hükümleri uygulamasına engel teşkil edeceği şeklinde yorumlanmayacağı; bu yasal hükümlerin uygulanmasının çifte vergilendirmeye sebep olması halinde, yetkili makamların, 24 üncü maddenin 3 üncü fıkrası uyarınca çifte vergilendirmenin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda birbirlerine danışacakları öngörülmektedir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE
ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEME
ANLAŞMASI**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ**

Mali engelleri ortadan kaldırarak karşılıklı ekonomik ilişkilerini geliştirmek ve vergi konularındaki işbirliklerini güçlendirmek isteğiyle,

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

Madde 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAPSANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet, eyalet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret ya da maaşların toplam tutarı üzerinden alınan vergiler ve bunun yanı sıra sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler de dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelir üzerinden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Bu Anlaşmanın uygulanacağı mevcut vergiler özellikle:

a) Türkiye Cumhuriyeti'nde:

- i) Gelir vergisi ve
- ii) Kurumlar vergisi,

(bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir);

b) Almanya Federal Cumhuriyeti'nde:

- i) Gelir vergisi (Einkommensteuer),
- ii) Kurumlar vergisi (Körperschaftsteuer) ve
- iii) Ticaret vergisi (Gewerbesteuer)

ve bunların üzerinden alınan ek vergiler

(bundan böyle "Alman vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin aksini gerektirmedikçe:

a) "Türkiye" terimi, kara suları ve üzerinde bulunan hava sahası dahil olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti'nin sahip olduğu egemenlik alanını, bunun yanı sıra uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

b) "Almanya" terimi, kara sularına bitişik deniz yatağı, toprak altı ve bunların üzerini kaplayan suların yanı sıra, Almanya Federal Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuk ile iç mevzuatına uygun olarak canlı ve cansız kaynakların aranması, işletilmesi, korunması ve idaresi amacıyla yargı yetkisi ve egemenlik haklarına sahip olduğu Almanya Federal Cumhuriyeti topraklarını ifade eder;

c) "bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri metnin gereğine göre, Türkiye Cumhuriyeti veya Almanya Federal Cumhuriyeti anlamına gelir;

d) "kişi" terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

e) "şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) "kanuni ana merkez" terimi sırasıyla, Türk Ticaret Kanunu veya Alman Mali Kanunu kapsamındaki kanuni yerleşim yeri (Kanuni merkez, Sitz) anlamına gelir;

g) "bir Akit Devlet teşebbüsü" ve "diğer Akit Devlet teşebbüsü" terimleri, sırasıyla, bir Akit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüsü ve diğer Akit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüsü ifade eder;

h) "uluslararası trafik "terimi, yalnızca diğer Akit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi veya uçak işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından gemi veya uçak işletilerek yapılan her türlü taşımacılığı ifade eder;

i) "vatandaş" terimi:

i) Almanya Federal Cumhuriyeti açısından:

Almanya Federal Cumhuriyeti Anayasası kapsamındaki herhangi bir Almanı ve Almanya'da yürürlükte bulunan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı ve birliği;

ii) Türkiye Cumhuriyeti açısından:

Türk vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi ve Türkiye'de yürürlükte bulunan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı ve birliği

ifade eder;

j) "yetkili makam" terimi:

i) Türkiye Cumhuriyeti yönünden, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini; ve

ii) Almanya Federal Cumhuriyeti yönünden, Federal Maliye Bakanlığını veya Bakanlığın yetki verdiği makamı

ifade eder.

2. Anlaşmanın herhangi bir tarihte bir Akit Devlet tarafından uygulanması bakımından, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini gerektirmedikçe, Anlaşmanın uygulandığı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan herhangi bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, bu Devlet, eyalet ve herhangi bir politik alt bölümü veya mahalli idaresi de dahil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle burada vergiye tabi olan herhangi bir kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle, o Devlette vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, yalnızca kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayati menfaatlerin merkezi olan) Devletin bir mukimi kabul edilecektir;

b) eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet belirlenemez ise veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin bir mukimi kabul edilecektir;

c) eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) eğer kişi her iki Devletin de vatandaşı ise veya her iki Devletin de vatandaşı değil ise, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşma yoluyla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, Akit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşma yoluyla sorunu çözmeye ve Anlaşmanın söz konusu kişiye uygulanma biçimini belirlemeye gayret edeceklerdir. Böyle bir mutabakata varılamaması durumunda, söz konusu kişi, Anlaşma hükümleri uyarınca sağlanan menfaatlerden yararlanma açısından her iki Akit Devletin de mukimi kabul edilmeyecektir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

a) yönetim yeri;

b) şube;

c) büro;

d) fabrika;

e) atölye; ve

f) maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. "İşyeri" terimi aşağıdakileri de kapsayacaktır:

a) altı ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlara ilişkin gözetim faaliyetleri;

b) bir teşebbüs tarafından, çalışanları veya teşebbüs tarafından bu amaçla görevlendirilen diğer personel aracılığıyla bir Akit Devlette ifa edilen ve herhangi bir 12 aylık dönemde toplam altı ayı aşan bir süre veya sürelerde devam eden (aynı veya bağlı proje için), danışmanlık hizmetleri de dahil, hizmet tedarikleri.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) tesislerin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işletirmek amacıyla elde tutulması;

d) işe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) işe ilişkin sabit bir yerin, teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

f) işe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca a) ile e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak söz konusu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda işe ilişkin sabit yerde oluşan bütün bu faaliyetlerin hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olması şarttır.

5. 1 inci ve 2-nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi - 6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında - bir Akit Devlette, diğer Akit Devletin bir teşebbüsü adına hareket eder ve o teşebbüs adına sözleşme akdetme yetkisine sahip olup, bu yetkisini mutaden kullanırsa, bu kişinin faaliyetleri, 4 üncü fıkra bahsedilen ve anılan fıkra hükümlerine göre işe ilişkin sabit bir yer aracılığıyla yürütüldüğünde, bu sabit yere işyeri mahiyeti kazandırmayan faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, ilk bahsedilen Akit Devlette söz konusu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla, bir iş yerine sahip kabul edilecektir.

6. Bir teşebbüs, bir Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu şirketlerden herhangi biri diğeri için bir işyeri oluşturmaz.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükârda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım (balık üretimi ve yetiştiriciliği dahil) ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak değerlendirilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklarından elde edilen gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları bu diğer Devlette, yalnızca bu işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu anda, her iki Akit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere, işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. Bir işyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

DENİZ VE HAVA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden diğer Akit Devlette elde ettiği kazançlar, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

2. 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa (pool), bir ortak girişime veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığına, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığına,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu şartlar altında, teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar nedeniyle kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazancın, diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devlet teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda, ilk bahsedilen Devletin kavradığı bu kazancın, iki bağımsız teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak, ilk bahsedilen Devlet teşebbüsünde kendisini göstermesi gereken kazanç olması durumunda, diğer Devlet söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüler, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehदारı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi:

a) temettünün gerçek lehदारı, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25 ini elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise, gayrisafi temettü tutarının yüzde 5 ini;

b) tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15 ini

aşmayacaktır.

Bu fıkra, içinden temettülerin ödendiği kazançlar yönünden şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, maden hisselerinden, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazanca katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanı sıra diğer şirket haklarından elde edilen gelir veya dağıtımı yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer gelirler ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletten kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet, temettülerin kendi mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde edilmesi ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması durumları hariç olmak üzere, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamayacağı gibi, ödenen temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazanç veya gelirden oluşması durumunda bile, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi faizin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın;

a) Almanya Federal Cumhuriyeti'nde doğan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na ödenen faizler Alman vergisinden istisna edilecektir;

b) Türkiye'de doğan ve Almanya Hükümeti'ne veya Deutsche Bundesbank'a ödenen faizler Türk vergisinden istisna edilecektir;

c) Türkiye'de doğan ve ihracat veya doğrudan yabancı yatırım açısından Almanya Federal Cumhuriyeti tarafından garanti edilen bir borç kapsamında veya Kreditanstalt für Wiederaufbau veya DEG - Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft mbH'a ödenen faizler Türk vergisinden istisna edilecektir;

d) Almanya'da doğan ve Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ye ödenen faizler Alman vergisinden istisna edilecektir.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile söz konusu menkul kıymet, tahvil veya borç senetlerine bağlı prim ve ikramiyeleri ifade eder. Geç ödemelerden kaynaklanan cezalar, bu maddenin amacı bakımından faiz olarak nitelendirilmeyecektir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyetinde bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 ila 3 üncü fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Faizin, ödemeyi yapan kişinin mukim olduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ödemelerin aşan kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon kayıtları dahil olmak üzere, edebî, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, ticarî markanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sınai, ticarî veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi için veya sınai, ticarî veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder. "Gayrimaddi hak bedelleri" terimi aynı zamanda kişinin isminin, görüntüsünün veya her türlü benzeri şahsî hakkının kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeyi de kapsamaktadır.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, söz konusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Gayrimaddi hak bedellerinin, ödemeyi yapan kişinin mukim olduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödeme yükümlülüğü ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet mukimince, değerinin yüzde ellisinden fazlası, doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlığı temsil eden hisse senetleri ve benzeri hakların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

4. Bir Akit Devlet mukiminin, uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçakların veya söz konusu gemi veya uçakların işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağladığı kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

5. 1, 2, 3 ve 4 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca elden çıkararın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, bundan bir önceki cümlede bahsedilen ve diğer Akit Devlette elde edilen sermaye değer artış kazançları, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, bu diğer Akit Devlette vergilendirilecektir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, bu hizmet veya faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) bu kişi, bu diğer Devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip ise; veya

b) bu kişi, bu diğer Devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha uzun bir süre kalırsa,

söz konusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda, olayına göre, ya yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette bulunulan süre içinde icra edilen hizmet veya faaliyetlerden elde edilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerinin yanı sıra, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici veya öğretici faaliyetleri kapsamına alır.

Madde 15

BAĞIMLI KİŞİSEL FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) gelir elde eden kişi, diğer Devlette, ilgili mali yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir 12 aylık dönemde, bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre kalırsa, ve

b) ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya bu işveren adına yapılırsa, ve

c) ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

YÖNETİCİLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının veya bir müzisyenin ya da bir sporcunun diğer Akit Devlette bu sıfatla icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun bu sıfatla icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisi adına değil de bir başkası adına tahakkuk ederse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Sanatçı veya sporcuların bir Akit Devlette icra ettikleri faaliyetlerden doğan gelire, bu Devlete yaptıkları ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde, diğer Devletin, bir eyaletinin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından veya bu Diğer Devlette yardım kuruluğu olarak kabul edilen bir organizasyon tarafından finanse edilmesi halinde, 1 ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, elde edilen gelir, sadece gerçek kişinin mukimi olduğu Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. 19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler veya düzenli ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, kanunla kurulmuş olan sosyal sigorta kurumlarından ödenenler dahil olmak üzere, emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler veya düzenli ödemeler, aynı zamanda bu ödemelerin doğduğu Akit Devlette ve o Devletin mevzuatı uyarınca da vergilendirilebilir; ancak, yıllık 10.000 Euro'yu (emeklilik indirimleri dahil) bulan ödemeler bu Devlette vergiden istisna edilecektir. Bu ödemelerin yukarıda belirtilen tutarı aşması durumunda, yalnızca aşan kısım vergiye tabi olacak ve bu şekilde alınacak vergi ilk cümleye uygun olarak gayrisafi tutarın %10'unu aşmayacaktır.

3. "Düzenli ödeme" terimi, para veya parayla ölçülebilir bir menfaat karşılığında tam ve yeterli ödemede bulunma yükümlülüğüne bağlı olarak, ömür boyu veya belirli ya da belirlenebilir bir süre, belirli zamanlarda, düzenli olarak ödenecek belirli bir meblağı ifade eder.

Madde 19

KAMU HİZMETİ

1. a) Bir Akit Devlete, eyaletine, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, eyalet, politik alt bölüm veya mahalli idare tarafından yapılan ve emekli maaşı dışında kalan maaş, ücret ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla beraber, hizmet diğer Devlette ifa edilirse ve gerçek kişi bu diğer Devletin bir mukimi ise, söz konusu maaş, ücret ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu diğer Akit Devlette vergilendirilecektir. Ancak, bu kişinin;

i) bu Devletin bir vatandaşı olması; veya

ii) yalnızca bu hizmeti ifa etmek amacıyla bu Devletin bir mukimi durumuna geçmemiş olması

gerekmektedir.

2. a) Bir Akit Devlete, eyaletine, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, eyalet, politik alt bölüm veya mahalli idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla beraber, gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, söz konusu emekli maaşı yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

3. Bir Akit Devlet, eyaleti, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı olarak verilen hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16, 17 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçimini, öğrenimini veya mesleki eğitimini sağlayabilmesi için bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Benzer şekilde, bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde ilk bahsedilen Akit Devletin mukimi durumunda olan ve diğer Akit Devleti, bu Devlet veya bu Devletin bir üniversite, kolej, okul, müze veya diğer bir kültürel kurumunun daveti üzerine veya resmi bir kültürel değişim programı kapsamında, bu tür kurumlarda yalnızca öğretim, konferans veya araştırma yapmak amacıyla iki yılı aşmayan bir süre için ziyaret eden bir öğretmen veya araştırmacıya bu tür faaliyetleri dolayısıyla diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergiden istisna edilecektir.

MADDE 21

DIĞER GELİRLER

1. Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 ncı fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan söz konusu gelirin lehdarı, diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 ncı veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

a) Türkiye dışındaki bir ülkede ödenen verginin Türk vergisinden mahsubuna ilişkin Türk mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere (bu hükümler buradaki genel prensipleri değiştirmeksizin zaman zaman tadil edilebilir), bir Türkiye mukiminin, Almanya'daki kaynaklardan elde ettiği gelir (kazançlar ve vergiye tabi gelirler dahil) üzerinden, Almanya mevzuatı gereğince ve bu Anlaşmaya uygun olarak ödenecek Alman vergisinin, söz konusu gelir üzerinden alınacak Türk vergisinden mahsubuna izin verilecektir. Bununla birlikte bu mahsup, söz konusu gelire atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan Türk vergisi miktarını aşmayacaktır.

b) Anlaşmanın herhangi bir hükmü uyarınca bir Türkiye mukimi tarafından elde edilen gelir Türkiye'de vergiden istisna edilirse, Türkiye, bu mukimin geriye kalan geliri üzerinden alınacak vergiyi hesaplarken, istisna edilmiş olan geliri de dikkate alabilir.

2. Almanya mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

a) (b) bendi uyarınca yabancı verginin mahsubuna izin verilen durumlar hariç olmak üzere, Türkiye'de doğan ve bu Anlaşma uyarınca Türkiye'de vergilendirilebilen herhangi bir gelir unsuru, Alman vergisinin hesaplanmasına esas olan matrahın dışında tutulacaktır.

Temettü gelirleri açısından bir önceki hüküm yalnızca, Almanya mukimi olan bir şirkete (ortaklıklar hariç), sermayesinin en az %25'ine doğrudan Alman şirketin sahip olduğu Türkiye mukimi bir şirket tarafından ödenen ve temettü dağıtımını yapan şirketin kazancı hesaplanırken indirilmemiş olan temettüler için uygulanacaktır.

b) Yabancı verginin mahsubuna ilişkin Alman vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, aşağıda belirtilen gelir unsurları üzerinden ödenecek olan Alman vergisinden, Türk mevzuatı uyarınca ve bu Anlaşmaya uygun olarak ödenen Türk vergisinin mahsubuna izin verilecektir:

aa) (a) bendinde yer almayan temettüler;

bb) faiz;

cc) gayrimaddi hak bedelleri;

dd) 13 üncü maddenin 2 nci ve 5 inci fıkralarına göre Türkiye'de vergilendirilebilen gelir unsurları;

ee) 15 inci madde ile ilgili olarak Protokol maddesi 6'ya göre Türkiye'de vergilendirilebilen gelir unsurları;

ff) yöneticilere yapılan ödemeler;

gg) 17 nci maddeye göre vergilendirilebilen gelir unsurları.

c) Almanya mukimi, kazancın gerçekleştirildiği mali yılda işyerinin gayrisafi gelirinin veya Türkiye'de mukim şirketin, temettünün öndendiği mali yıldaki gayrisafi gelirinin tamamının veya tamamına yakın kısmının Yurtdışı Vergi İlişkilerine İlişkin Alman Kanunu'nun (Aussensteuergesetz) 8 inci bölümünün 1 inci fıkrasının 1 ila 6 numaraları kapsamındaki faaliyetlerden elde edildiğini kanıtlayamazsa, 7 nci ve 10 uncu maddelerde tanımlanan gelir unsurları ile bu tür gelirlerin elde edildiği varlıklara, (a) bendi hükümleri yerine (b) bendi hükümleri uygulanacaktır. Aynı hüküm, işyeri tarafından kullanılan gayrimenkul varlığa, işyerine ait bu gayrimenkulden elde edilen gelire (6 nci maddenin 4 üncü fıkrası) ve söz konusu gayrimenkulün elden çıkarılmasından doğan kazanç (13 üncü maddenin 1 inci fıkrası) ile işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların (13 üncü maddenin 3 üncü fıkrası) elden çıkarılmasından doğan kazançlara uygulanacaktır.

d) Almanya Federal Cumhuriyeti, bununla birlikte, vergi oranını belirlerken bu Anlaşma hükümlerine göre Alman vergisinden istisna edilmiş gelir unsurlarını dikkate alma hakkını saklı tutar.

e) (a) bendi hükümlerine bakılmaksızın, çifte vergilendirme aşağıdaki durumlarda (b) bendinde belirtildiği şekilde vergi mahsubuna izin verilmek suretiyle önlenecektir:

aa) Akit Devletlerde, gelir unsurları bu Anlaşmanın farklı hükümlerine göre ele alınırsa veya farklı kişilere atfedilirse (9 uncu maddeye göre olanlar hariç) ve bu anlaşmazlık, 24 üncü maddenin 3 fıkrasına uygun bir yöntemle çözüme kavuşturulamazsa ve bu farklı hükümlere göre ele alma veya atf nedeniyle, söz konusu gelir vergilendirilmemiş olarak kalırsa veya bu anlaşmazlığın olmadığı duruma göre daha az vergilendirilirse; veya

bb) Türkiye Cumhuriyeti yetkili makamı ile yapılan yeterli istişareden sonra, Almanya Federal Cumhuriyeti, (b) bendi hükümlerini uygulamak istediği diğer gelir unsurlarını diplomatik yollarla Türkiye Cumhuriyeti'ne bildirir. Bu durumda, bildirilmiş olan gelir için çifte vergilendirme, bildirimin yapılmasını takip eden takvim yılının birinci gününden itibaren vergi mahsubuna izin verilmek suretiyle önlenecektir.

Madde 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda, özellikle mukimlik yönünden, karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm aynı zamanda, 1 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. Bir Akit Devletin mukimi olan vatansız kişiler, her iki Akit Devlette de, ilgili Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere, tabi tutulmayacaklardır.

3. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu işyerinin bu Devlette vergilendirilmesi, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerinin tabi olduğu vergilemeye göre daha az lehe olmayacaktır. Bu hüküm, bir Akit Devletin sadece kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla, vergileme amaçları bakımından uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulamak zorunda olduğu yönünde anlaşılmayacaktır.

4. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, söz konusu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, bu ödemeler ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi, aynı koşullarda indirilebilecektir.

5. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin diğer benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı mükellefiyetlerden farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

Madde 24

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir kişi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen çözüm yollarıyla bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 23 üncü maddenin

1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen bir vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamaz ise, Anlaşmaya ters düşen vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma yoluyla sorunu çözmeye gayret sarf edecektir. Anlaşmaya varılan her husus, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen zamanaşımı sürelerine bakılmaksızın uygulanacaktır.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle, kendilerinden veya temsilcilerinden oluşan ortak bir Komisyon kanalı da dahil olmak üzere, doğrudan haberleşebilirler.

Madde 25

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece bir Akit Devlet, eyaleti, politik alt bölümleri veya mahalli idareleri adına alınan her tür ve tanımdaki vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin uygulanması veya idaresi ile ilgili olduğu öngörülen bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı değildir.

2. Bir Akit Devlet tarafından 1 inci fıkraya uyarınca alınan her türlü bilgi, bu Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca 1 inci fıkra da bahsedilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da kovuşturmasıyla veya bu hususlardaki itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) veya bunları denetlemekle görevli olan kişilere verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar, söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

3. 1 inci ve 2 nci fıkraya hükümleri hiçbir surette bir Akit Devleti:

a) bilgi temini için kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına aykırı idari önlemler alma;

b) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

4. Bir Akit Devlet tarafından bu madde uyarınca bilgi talep edilmesi durumunda, diğer Akit Devlet, kendi vergi amaçları yönünden bu bilgilere ihtiyacı olmasa bile, talep edilen bilgiyi sağlamak için kendi bilgi toplama yöntemlerini kullanacaktır. Önceki cümlede yer alan yükümlülük, 3 üncü fıkradaki sınırlamalara tabi olmakla birlikte, bu sınırlamalar hiçbir surette bir Akit Devlete, yalnızca ulusal çıkarları olmadığı gerekçesiyle bilgi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

5. 3 üncü fıkra hükümleri hiçbir surette bir Akit Devlete, bilginin yalnızca bir banka, diğer finansal kurum, temsilci veya bir acente ya da yediemin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin sermaye payları ile ilgili olması nedeniyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 26

VERGİLERİN TAHSİLÂTINDA YARDIMLAŞMA

1. Akit Devletler, alacaklarının tahsilâtında birbirlerine yardım edeceklerdir. Bu yardım 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı değildir. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu maddenin uygulama biçimini karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyebilirler.

2. Bu maddede kullanılan "alacak" terimi, bu Anlaşmaya veya Akit Devletlerin taraf olduğu diğer herhangi bir hukuki belgeye aykırı olmadığı sürece, bir Akit Devlet, eyaleti, politik alt bölümleri ya da mahallî idareleri adına alınan her tür ve tanımıdaki vergiler dolayısıyla borçlanılan bir tutarı, bunun yanı sıra faiz, idari cezalar ve bu tutara ilişkin tahsilat veya koruma masraflarını ifade eder.

3. Bir Akit Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebildiği ve borçlunun, o esnada bu Devletin mevzuatı uyarınca alacağın tahsilatını engelleyemediği durumda, söz konusu alacak, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine diğer Akit Devletin yetkili makamınca tahsil edilmek amacıyla kabul edilecektir. Bu alacak, bu diğer Devlet tarafından, kendi alacağıymış gibi, kendi vergilerinin icrası ve tahsilatına uyguladığı mevzuat hükümlerine göre tahsil edilecektir.

4. Bir Akit Devlet alacağının, bu Devletin kendi mevzuatı uyarınca tahsilatını sağlamak için koruma tedbirleri alabileceği bir alacak olması durumunda, söz konusu alacak, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine, koruma önlemleri almak amacıyla diğer Akit Devletin yetkili makamınca kabul edilecektir. Bu diğer Devlet, bu tür tedbirlerin uygulandığı sırada, alacağın, ilk bahsedilen Devlette icra yoluyla alınamayacağı veya borçlunun tahsilatı önleme hakkının bulunduğu durumlarda bile, kendi mevzuatı hükümleri uyarınca, bu alacak kendi alacağıymış gibi koruma tedbirleri alacaktır.

5. 3 üncü ve 4 üncü fıkra hükümlerine bakılmaksızın, 3 üncü veya 4 üncü fıkranın amaçları yönünden bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacak, bu Devlette zaman aşımına tabi olmayacak veya niteliği gereği, bu Devletin mevzuatı uyarınca bir alacağa tanınan herhangi bir öncelik, bu alacağa tanınmayacaktır. Bunun yanı sıra, 3 üncü veya 4 üncü fıkranın amaçları bakımından, bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacak, bu Devlette, diğer Akit Devletin mevzuatı uyarınca bu alacağa tanınan herhangi bir önceliğe sahip olmayacaktır.

6. Bir Akit Devlet alacağının varlığı, geçerliliği veya tutarıyla ilgili davalar, diğer Akit Devletin mahkemeleri veya idari kuruluşlarına getirilemez.

7. Bir Akit Devletin, 3 üncü veya 4 üncü fıkra uyarınca bir talepte bulunmasından sonraki ve diğer Akit Devletin alacağı tahsil ederek ilk bahsedilen Devlete göndermesinden önceki herhangi bir zamanda, ilgili alacağın,

a) 3 üncü fıkraya göre talepte bulunulması durumunda, ilk bahsedilen Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebilen ve borçlusunun o esnada bu Devletin mevzuatı uyarınca tahsilâtını engelleyemediği veya

b) 4 üncü fıkraya göre talepte bulunulması durumunda, ilk bahsedilen Devletin alacağının, alacağın tahsilâtını sağlamak amacıyla kendi mevzuatı uyarınca koruma tedbirleri alabileceği

bir alacak olmaktan çıkması durumunda, ilk bahsedilen Devletin yetkili makamı, diğer Devletin yetkili makamını derhal durumdan haberdar edecek ve ilk bahsedilen Devlet, diğer Devletin tercihi doğrultusunda talebini ya askıya alacak ya da geri çekecektir.

8. Bu madde hükümleri hiçbir şekilde bir Akit Devleti:

a) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına aykırı idari önlemler alma;

b) kamu düzenine aykırı önlemler alma;

c) diğer Akit Devletin, olayına göre, kendi mevzuatı ve idari uygulamaları gereğince tahsilat ve korumaya ilişkin gerekli önlemlerin tümünü almaması durumunda, yardım sağlama;

d) bu Devletin idari külfetinin, diğer Akit Devletin elde edeceği faydadan açık bir şekilde fazla olduğu durumlarda, yardım sağlama

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

KAYNAKTA VERGİLEME USULÜNE İLİŞKİN KURALLAR

1. Akit devletlerden birinde diğer akit devletin mukimi olan bir kişi tarafından elde edilen temettü, faiz, gayrimaddi hak bedeli veya diğer gelir unsurları üzerinden alınan vergilerin kaynakta kesinti suretiyle alınması durumunda, ilk bahsedilen devletin kaynakta kesinti uygulamasını kendi iç mevzuatındaki orandan yapma hakkı bu Anlaşmanın hükümlerinden etkilenmeyecektir. Kaynakta kesilen verginin bu Anlaşma uyarınca indirilmesi veya hiç alınmaması durumunda, bu vergi mükellefin başvurusu üzerine iade edilecektir.

2. İade başvuruları temettü, faiz, gayrimaddi hak bedeli veya diğer gelir unsurları üzerinden verginin kaynakta kesildiği takvim yılını takip eden dördüncü yılın sonuna kadar yapılmalıdır.

3. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın Akit Devletlerden her biri, bu Anlaşma uyarınca kaynak Devlette vergiye tabi olmayan veya yalnızca indirimli vergiye tabi olan

gelir ödemeleri ile ilgili olarak, vergi kesintisinin hiç yapılmaması veya yalnızca ilgili maddede belirtilen oran üzerinden yapılmasına ilişkin usulleri belirleyecektir.

4. Yetkili makamlar, karşılıklı anlaşma yoluyla bu madde hükümlerini uygulayabilecekler ve gerektiği takdirde bu Anlaşma uyarınca sağlanan vergi indirimleri veya istisnalarının uygulanmasına ilişkin diğer usulleri belirleyebileceklerdir.

Madde 28

DİPLOMATİK TEMSİLCİLER VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomatik temsilciler veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 29

PROTOKOL

Ekte yer alan Protokol bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturacaktır.

Madde 30

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Bu Anlaşma onaylanacak; onay belgeleri en kısa sürede teati edilecektir.

2. Anlaşma onay belgelerinin teati edildiği gün yürürlüğe girecek ve

a) Almanya Federal Cumhuriyeti yönünden,

i) Kaynakta kesilen vergiler için, 2011 yılı Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen tutarlar bakımından;

ii) diğer vergiler için, 2011 yılı Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan dönemlerde alınan vergiler bakımından;

iii) 25 inci madde kapsamındaki bilgi değişimi bakımından ve 26 ncı madde kapsamındaki vergilerin tahsilatında yardımlaşma bakımından 2011 yılı Ocak ayının birinci gününden itibaren

b) Türkiye Cumhuriyeti yönünden,

i) 2011 yılı Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için;

ii) 25 inci madde kapsamındaki bilgi değişimi bakımından ve 26 ncı madde kapsamındaki vergilerin tahsilatında yardımlaşma bakımından 2011 yılı Ocak ayının birinci günden itibaren

hüküm ifade edecektir.

Madde 31

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, sınırsız bir süre yürürlükte kalacaktır; ancak, Akit Devletlerden herhangi biri yürürlük tarihinden itibaren beş yıllık bir sürenin sona ermesinden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının Haziran ayının otuzuncu günü ya da daha önce, diplomatik yollardan diğer Akit Devlete yazılı fesih ihbarnamesi verebilir; bu durumda, bu Anlaşma;

a) Almanya Federal Cumhuriyeti yönünden,

i) kaynakta kesilen vergiler için, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının Ocak ayının birinci günü ya da daha sonra ödenen tutarlar bakımından;

ii) diğer vergiler için, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının Ocak ayının birinci günü ya da daha sonra başlayan dönemlerde alınan vergiler bakımından

b) Türkiye Cumhuriyeti yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının Ocak ayının birinci günü ya da daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için

hüküm ifade etmeyecektir.

Söz konusu ihbarnamenin diğer Akit Devlet tarafından alınma tarihi, son tarihin belirlenmesinde belirleyici olacaktır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

Türk, Alman ve İngiliz dillerinde, her üç metin de geçerli olmak üzere, 19 Eylül 2011 tarihinde, Berlin’de orijinal iki nüsha halinde düzenlenmiştir. Türkçe ve Almanca metinlerin yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA**

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

**ALMANYA FEDERAL
CUMHURİYETİ ADINA**

Cornelia PIEPER
Devlet Bakanı

Dr. Wolfgang SCHÄUBLE
Federal Maliye Bakanı

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE
ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ
ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEME
ANLAŞMASINA İLİŞKİN
PROTOKOL**

19 Eylül 2011’de imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti, 19 Eylül 2011 tarihli Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması’na ek olarak, söz konusu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturan aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmaya varmışlardır:

1. 4 üncü maddenin 3 üncü fıkrasına ilişkin olarak:

Gerçek kişi dışındaki bir kişinin mukimlik durumunun belirlenmesinde, Akit Devletlerin yetkili makamlarının teşebbüsün fiilen yönetildiği ve kontrol edildiği yeri veya teşebbüsün yönetiminde etkin olan önemli politikaların üst düzeyde karara bağlandığı yeri öncelikli kriter olarak benimseyecekleri anlaşılmaktadır.

2. 7 ve 14 üncü maddelere ilişkin olarak:

a) Bilimsel, jeolojik ya da teknik nitelikteki çalışmalar veya araştırmalar dahil olmak üzere teknik hizmetler veya özalit çizimler dahil olmak üzere mühendislik mukaveleleri veya danışmanlık ya da denetim hizmetleri karşılığında alınan ödemeler Anlaşma'nın 7 nci veya 14 üncü maddesi hükümlerinin uygulanacağı ödemeler olarak kabul edilecektir.

b) 7 nci madde, bir ortaklığa katılımdan elde edilen gelire de uygulanacaktır. Bu madde ayrıca, bir ortağın ortaklık hizmetindeki faaliyetlerinden ve borç verme ya da varlıklar karşılığında ortaklıktan elde ettiği gelirlere de uygulanacaktır.

3. 10 ve 11 inci maddelere ilişkin olarak:

Bu Anlaşmanın 10 ve 11 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, temettü ve faizler

a) eğer bu gelirler, komanditer ortağın ("stillen Gesellschafter") bu sıfatla kara katılımdan elde ettiği gelir de dahil olmak üzere, kara katılım hakkı taşıyan haklardan veya alacaklardan veya borçlunun kârıyla ("partiarisches Darlehen") bağımlı faizli bir borçtan veya Almanya Federal Cumhuriyeti vergi mevzuatı kapsamında kâr paylı tahvillerden ("Gewinnobligationen") elde ediliyor ise ve

b) bu gelirlerin, borçlunun kazançlarının belirlenmesinde indirilebilir olması koşuluyla

elde edildikleri Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilir.

4. 11 inci maddenin 4 üncü fıkrasına ilişkin olarak:

11 inci maddenin 4 üncü fıkrasında bahsedilen gecikme cezaları, (gecikme) faiz oranının emsal faiz oranından düşük olması veya gecikme cezalarının emsal gecikme cezalarından yüksek olması durumunda, faiz olarak değerlendirilecektir.

5. 13 üncü maddenin 5 inci fıkrasına ilişkin olarak:

13 üncü maddenin 5 inci fıkrası, Akit Devletlerden birinin tanınmış menkul kıymetler borsasında işlem gören şirketlerin hisselerinin elden çıkarılmasından veya bir şirketin yeniden yapılanması sürecinde hisselerin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar için uygulanmayacaktır.

6. 15 inci maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak:

Bu fıkarda "hizmet erbabı" olarak adlandırılan bir Akit Devlet mukimine, diğer Akit Devlette ifa ettiği hizmetler dolayısıyla diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya onun adına yapılan ödemelere;

a) hizmet erbabınca gerçekleştirilen bu hizmetlerin, doğrudan ya da dolaylı olarak denetimini yapan, yöneten veya kontrol eden işveren dışındaki bir kişi için yerine getirilmesi, ve

b) işverenin, hizmet erbabının işiyle ilgili olarak doğacak sonuçların sorumluluk veya riskini üstlenmemesi

durumlarında 15 inci maddenin 2- nci fıkrası hükümlerinin uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

7. 24 üncü maddeye ilişkin olarak:

24 üncü maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak, Türkiye yönünden mükellefin, karşılıklı anlaşma sonucunun vergi idaresi tarafından kendisine bildirilmesinden sonraki 1 yıllık süre içerisinde, söz konusu karşılıklı anlaşmadan kaynaklanan iadeyi talep etmek zorunda olduğu anlaşılmaktadır.

8. 25 inci maddeye ilişkin olarak:

İç mevzuata uygun olarak kişisel bilgilerin bu Anlaşma uyarınca değişime tabi tutulması halinde, her bir Akit Devlette yürürlükte olan yasal hükümler saklı kalmak üzere, aşağıdaki ilave hükümler uygulanacaktır:

a) Bilgiyi alan kurum, bu bilgileri yalnızca belirlenen amaçlar için kullanabilecektir ve 25 inci madde hükümlerine uygun olarak bilgi sağlayan kurumun belirlediği koşullara tabi olacaktır.

b) Bilgiyi alan kurum, talep edilmesi halinde, verilen bilginin kullanımı ve bu suretle ulaşılan sonuçları hakkında bilgi sağlayan kuruma bilgi verecektir.

c) Kişisel bilgiler yalnızca sorumlu kurumlara verilebilecektir. Diğer kurumlara sonradan verilecek bilgiler, yalnızca bilgiyi sağlayan kurumun ön onayı ile verilebilecektir.

d) Bilgi sağlayan kurum, verilen bilginin doğruluğunu ve verilme amacına uygun ve gerekli olduğunu garanti etmekle yükümlüdür. Bilginin doğru olmadığına ya da verilmemesi gereken bilginin verildiğinin ortaya çıkması durumunda, bilgiyi alan kurum gecikmeksizin haberdar edilecektir. Bu kurum, söz konusu bilgileri gecikmeksizin düzeltmek veya ortadan kaldırmakla yükümlüdür.

e) Talep halinde, ilgili kişi, kendisiyle ilgili olarak verilen bilgiler ve bu bilgilerin ne şekilde kullanıldığı konusunda bilgilendirilecektir. Bu bilginin verilmemesi durumundaki kamu menfaatinin, ilgili kişinin bilgiyi elde etmeye ilişkin menfaatine göre ağırlık kazanması halinde, kendisine bilgi verilmesi yükümlülüğü olmayacaktır. Tüm diğer yönlerden, kendisine ilişkin mevcut bilgilerle ilgili olarak bilgilendirilecek kişinin hakları, egemenlik alanında bilgi talebi yapılan Akit Devletin iç mevzuatı uyarınca yönetilecektir.

f) Bilgiyi alan kurum, bu Anlaşma uyarınca yapılan bilgi değişimi sonucunda hukuk dışı bir zarara uğrayan herhangi bir kişiye ilişkin olarak kendi iç mevzuatına uygun olarak sorumluluk üstlenecektir. Bilgiyi alan kurum, yanlış verilen bilginin kullanımı sonucunda ortaya çıkan zararı tazmin ederse, bilgi sağlayan kurum, ödenen tazminat tutarının tamamını bilgiyi alan kuruma geri ödeyecektir.

g) Bilgi sağlayan kurumun iç mevzuatı, sağlanan kişisel bilgilerin silinmesine ilişkin özel hükümler içeriyorsa, bu kurum, bilgiyi alan kuruma bu durumu bildirecektir. Söz

konusu mevzuat hükümlerine bakılmaksızın, sağlanan kişisel bilgiler, verilme amacının ortadan kalkması halinde silinecektir.

h) Bilgiyi sağlayan ve alan kurumlar, verilen ve alınan kişisel bilgilerin resmi kaydını tutmakla yükümlüdürler.

i) Bilgiyi sağlayan ve alan kurumlar, sağlanan kişisel bilgileri izinsiz kullanım, izinsiz değiştirilme veya izinsiz açığa çıkarılmalarına karşı korumak için etkili tedbirleri almakla yükümlüdürler.

9. 27 maddeye ilişkin olarak:

Gelir unsurlarının doğduğu Akit Devletin, diğer Akit Devletteki mukimliğe ilişkin olarak yetkili makamca düzenlenmiş bir belge isteyebileceği anlaşılmaktadır. Her iki Akit Devletin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra mukimlik belgesine ilişkin ortak bir form düzenleyeceklerdir.

10. Her iki Akit Devlet, bu Anlaşmanın bir Akit Devletin vergiden kaçınma veya vergi kaçakçılığına engel olmaya ilişkin kendi iç mevzuatındaki yasal hükümleri uygulamasına engel teşkil edeceği şeklinde yorumlanmayacağı konusunda fikir birliğindedirler. Bu yasal hükümlerin uygulanmasının çifte vergilendirmeye sebep olması halinde, yetkili makamları 24 üncü maddenin 3 üncü fıkrası uyarınca çifte vergilendirmenin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda birbirlerine danışacaklardır

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Protokol'ü imzaladılar.

Türk, Alman ve İngiliz dillerinde, her üç metin de geçerli olmak üzere, 19 Eylül 2011 tarihinde, Berlin'de orijinal iki nüsha halinde düzenlenmiştir. Türkçe ve Almanca metinlerin yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA**

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

**ALMANYA FEDERAL
CUMHURİYETİ ADINA**

Cornelia PIEPER
Devlet Bakanı

Dr. Wolfgang SCHÄUBLE
Federal Maliye Bakanı

